

Aine- ja keeleõppe lõimimise võimalustest Eesti koolides

Merle Jung

Tallinna Ülikool

1.11.2018

LAK ja riiklikud õppekavad

„Võõrkeeleeõppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelevahendid erinevate valdkondadega seonduvate teemade käsitlemiseks.

Võõrkeelte, k.a eesti keele kui teise keele omandamisel tuleks kasutada koostöös teiste ainevaldkondadega keeleoskuse integreeritud õppematerjale, s.o lõimitud aine- ja keeleõpet (LAK-õpe, keelekümblus).“

(Põhikooli riiklik õppekava. Lisa 2 Ainevaldkond „Võõrkeeled“)

LAK ja riiklikud õppekavad

„Lasteasutuses või selle rühmas, mille õppe- ja kasvatustegevus ei toimu eesti keeles, alustatakse laste eesti keele õpet kolmeaastaselt kas:

- 1) eraldi keeletegevuste kaudu;
- 2) keeleõpet teiste tegevustega lõimides;
- 3) osalise keelekümbluse metoodikat rakendades.

Lasteasutuses või selle rühmas, mille õppe- ja kasvatustegevus ei toimu eesti keeles, võib viieaastastele lastele eesti keele õpetamisel üle minna täieliku keelekümbluse metoodika rakendamisele.“

(Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava)

LAK-õppe eesmärgid

- Keeleliste ja ainealaste pädevuste arendamine.
- Erinevatele ainetele lisaväärtuse andmine võõra keele ja kultuuri kaudu (ja vastupidi).
- Mitmekeelsuse arendamine.
- Ettevalmistus kutseõpinguteks, eriala omandamiseks.
- Elukestvaks õppeks vajalike pädevuste arendamine (nt olulise informatsiooni leidmise oskus erialasest võõrkeelsest tekstist).

LAK-õppe vormid Eestis

- **Keelekümblus** on õppevorm, kus võõrkeelse õppe maht ületab 50% õppe kogumahust (osaline ja täielik keelekümblus). Seda vormi rakendatakse eelkõige rahvusvähemustele riigikeele õpetamisel.
- **Kahesuunaline keelekümblus** põhineb kahest rahvusest õpilaste õpetamisel ühes klassis või rühmas, kusjuures õppetöö on jaotatud erinevate keelte vahel. (Näiteks eesti-vene segaklassi puhul on 50% õppetööst eesti, 50% vene keeles.)
- **Kolmekeelne kümblusprogramm** - õppetöö kolmes keeles (eesti, vene, inglise - Avatud Kool)

LAK-õppe vormid Eestis

- Võõrkeele **süvaõppega koolid** kasutavad LAK-õpet teatud ainete õpetamisel. Enamasti hakatakse mõnda ainet võõrkeeles (inglise, saksa, prantsuse) õpetama alates kolmandast kooliastmest.
- **Varajase immersiooni** puhul õpivad õpilased 100% võõras keelekeskkonnas (näiteks vene lapsed koos eesti lastega eesti õppekeelega lasteaedades või koolides).

LAK-õppe moodulid

- Lühemad õppeühikud, mis viiakse läbi kas võõrkeele- ja aineõpetaja koostöös või ühe õpetaja poolt, juhul kui tal on vajalikud oskused ka teise aine õpetamiseks (potentsiaal – mitme aine õpetajad).
- Väiksem institutsionaalne, organisatoorne ja finantskoormus koolile – ei ole vaja muuta kooli üldist struktuuri ja toimimist.
- Mooduleid saab läbi viia teatud perioodide vältel, kui selleks on sobiv aeg ja teema.
- Intensiivsem ja paindlikum ajakasutus – keel ei ole enam ainult õppimise objekt, vaid ka vahend.

LAK-õppe mudelid

- Aine õpetamine võõrkeeles.
- Võõrkeele õpetamine teiste ainete sisu kaudu.
- Mõlema aine didaktika ühendamine.
- Eriti olulisel kohal STEM ained:

S – science

T – technology

E – engineering

M – mathematics

Võõrkeeletunnis on võimalik lihtsate vahenditega läbi viia loodusteaduslikke katseid.

Põhimõtted

- Ainesisu vahendamine sammhaaval.
- Materjali lihtsustamine.
- Tähenduse avamine võõrkeeleeõppe meetoditega, nt sõnavara õppimine, tekstist arusaamise kontrollimine.
- Materjali visualiseerimine ja näitlikustamine – pildid, esemed, katsed, joonised jne.
- Emakeele kasutamine keerulisemate teemade selgitamisel.
- Õppimine tegevuse kaudu – learnig by doing.

CLIL-i koolitus Münchenis

www.goethe.de/clil

Täna osalemast!